

Vaikuttavat yhdistykset hyvinvointialueilla

1. Hyvinvointialueiden velvoite on osallistaa oman alueensa ihmisiä

Velvoite osallisuuteen on kirjattu niin kansainvälisiin sopimuksiin kuin kansalliseen lainsäädäntöön.

Hyvinvointialueiden tulee ottaa sairastavat, läheiset ja heitä edustavat järjestöt mukaan alueen päätöksentekoon ja palveluiden järjestämiseen niin suunnittelu-, toteuttamis- kuin kehittämisvaiheessa.

Yhdistysten toiminta ja niiden tarjoamat palvelut tulee integroida hyvinvointialueen omaan palvelutarjontaan. Tämä koskee myös vapaaehtois- ja vertaistoimintaa sekä yhdistysten antamaa neuvontaa. Käytännössä esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten tulisi vielä vahvemmin muistuttaa asiakkaitaan yhdistyksistä ja niiden toiminnasta sekä ohjata yhdistysten pariin.

Hyvinvointialueiden tulee tukea eri tavoin alueellaan toimivien yhdistysten ja järjestöjen mahdollisuuksia toimia. Hyvinvointialueiden tulee vuosittain tehdä linjaus yhdistyksille tarjottavista avustuksista.

Sosiaali- ja terveysalan kattojärjestö SOSTE vastaa [Järjestöjen sote-muutostukihankkeesta](#). Siinä on nimetyt järjestöyöntekijät kullekin hyvinvointialueelle. Heidän tehtävänä on muun muassa tukea yhdistystoimijoiden osallistumista sote-uudistuksen sisältöjen suunniteluun ja toimeenpanoon sekä sote-palveluiden valmisteluun alueillaan. He toimivat yhteyshenkilöinä yhdistysten suuntaan, ja tietävät ajankohtaisista vaikuttamisen paikoista alueella.

2. Miten omaa asiaa voi edistää?

1. Ottakaa yhteyttä sote-uudistusta valmisteleviin viranomaisiin ja aluevaltuutettuihin
2. Lisää oman yhdistyksen toiminta ja palvelut www.lahella.fi-sivustolle sekä oman alueen yhdistys- ja verkostoitumissivustoille. Linkejä alueellisiin verkkosivuihin löytyy täältä: www.lahella.fi/tietoa-palvelusta
3. Seuraa oman hyvinvointialueesi **sote-uudistuksen verkkosivuja**. Niistä

löytyy ajantasaista tietoa uudistuksesta. Päivitetty lista kunkin hyvinvointialueen verkkosivuista löytyy SOSTEN (Suomen sosiaali ja terveys ry) [kotisivuilta](#).

4. Tutustu oman hyvinvointialueesi **hyvinvointistrategiaan**. Sieltä löytyy tieto siitä, miten järjestöjen toiminta ja tuki on nivottu osaksi alueen toimintaa ja palvelukokonaisuuksia.

5. Varmista kuntien ja hyvinvointialueiden tavat tukea järjestöjen toimintaedellytyksiä.

- yleiset järjestöavustukset, maksuttomat tai huokeat toimitilat, toimistopalvelut, vuokratuki

- hyvinvointialueiden **hallintosäännöt** linjaavat avustuksista päättämisestä

6. Hyvinvointialueellasi toimii erilaisia **järjestöverkostoja, yhteistyö- ja suunnitteluryhmiä sekä järjestöjen kuulemisrakenteita**. Mene mukaan edustamaan yhdistystäsi tai ota selvää, mistä asioista verkostoissa on puhuttu.

7. Kunnissa ja hyvinvointialueilla toimii lakisääteisesti **vammais- ja vanhusneuvosto sekä nuorisovaltuusto**. Niiden kautta voi edistää omalle kohderyhmälle tärkeitä asioita.

8. Oman äänen saa kuuluville myös **perinteisin keinoin** kuten esimerkiksi äänestämällä, kuntalais- tai kansalaisaloitteen tekemällä tai mielipidekirjoituksella oman alueesi lehdissä. Verkosta löytyy myös muita vaikuttamisen muotoja (www.kansalaisaloite.fi).

9. Esitykset, aloitteet, kannanotot, lausunnot. Otakantaa.fi -sivustolla (www.otakantaa.fi) voit kommentoida mm. kuntakohtaisia ja alueellisia hankkeita, lainsäädännön valmistelua, tehdä kuntalais- tai kansalaisaloitteen.

10. Puoluetoimintaan osallistuminen ja sitä kautta luottamushenkilöksi ryhtyminen.

